

Тази специфична емоционално-психична (а по същество и морално-психична) нагласа на ромите е дълбокия извор, от който изтича една от най-интересните предпоставки за очарователността на техните песни и танци. Това е така, понеже тъкмо тя най-вече обуславя неочаквания, изненадващ и в същото време дълбоко впечатляващ внезапен порив от една душевна настройка към коренно различна от нея, от едно към друго, рязко контрастиращо му (поне за страничния наблюдател) състояние на душевния свят. В действителност, което на пръв поглед изглежда почти невероятно и дори недопустимо от логиката на всекидневното мислене и възприемане на душевния свят на "другите", именно това съчетаване на едната противоположност с другата придава хармоничността, целостността, богатството и неповторимостта на циганската художествено-творческа култура, взета откъм нейния специфичен етнически облик и реализация.

И още нещо, което е много важно за етническите (психологическите, етическите и други) измерения на циганските специфики. Типично "циганското" притежава завидното умение да се вплита в културния подтекст на различни народности, национални и други култури, с които ромите влизат в системен, траен и дълбок контакт. В същото време то умее да взаимодейства от "чуждото", от неромското, но не елементарно, механично, а креативно. В това вплитане на "циганското" в "чуждото", и в умението да се взаимодейства креативно от последното се заражда и функционира възможността творците на циганското музикално, песенно и танцово изкуство да създават такива продукти, които да впечатляват силно, и със своята фееричност и богатство да остават дълбоки следи в съзнанието и настроението на всички, които имат възможността да ги видят, слушат и да им се наслаждават.

Като доказателство за казаното току-що ще припомним "бума" на интерес към българската циганска музика, песни и танци, който се прояви на и около Четвъртия световен конгрес на Международния цигански съюз "Романо юнион", състоял се от 4 до 12 април 1990 г. във Варшава. С музикалните си прояви 12-те представители на българското ромство спечелиха много нови приятели и почитатели на България по много страни и региони на Европа. Те провокираха неочаква-